

kaj zabavlja — in se Slovencev željam in zahtevam vstavlja — naj se pobere v pruskonemški kraj. Bog daj, da bi že Vas in vse nemškutarje skoraj pamet srečala!

Branitelj narodnih pravic.

Novo mesto na Kranjskem. Le malo-
kteri doseže 80 leto in še manj ljudi doseže
kaj let več. Vendar imamo v Novem mestu
moža, kateri obhaja 2. decembra svoj 82. god.
Ta mož je blag zdravnik Franc Ipavec, sin
onega blagega zdravnika, kojega življenje po-
pisal je A. M. Slomšek. Rojen leta 1800, 3. de-
cembra deluje že ta blagi mož od leta 1839 v
Novem mestu za tukajšnje Slovence. Revni na-
rod na tukajšnji kamenitej zemlji se pač mora
temu blagemu gospodu gospodu zahvaliti za
mnoge dobrote. Bog ga še naj ohrani Slovencem
mnogaja, mnogaja leta. Živijo k dveinosemde-
temu godu!

Janko.

Iz Črešnovske fare. Kako začuden sem
gledal list „Kmetški prijatelj“, ki se je kakor
nepovabljeni gost k nam pritepel, pa tukaj mu
je popolnem spodletelo, ker mi tega volka v
ovčji obleki že poznamo; zatoraj se mu tudi
nikakor ne bo posrečilo pri nas se vseliti.
„Kmetški lisjak“, le ostani na svojem starem
domu. Mi pa si hočemo pošteni list „Slovenski
Gospodar“ pridno naročevati, ter ga s svojimi
močmi podpirati.

J. Č.

Od sv. Urbana nad Ptujem. (Novega
župnika) ali farmeštra so v nedeljo 29. okt.
t. l. slovesno inštalirali ali upeljavali. Uže v
soboto je streljanje možnarjev in zastave iz vi-
sokih lin našega zvonika kazalo na bližnjo
svečanost. Ob 10. uri pripeljajo se v nedeljo
preč. ptujski prošt vkljub slabemu vremenu.
Pričakovalo jih je veliko ljudstva. Potem so
bili naš novi dušni pastir čast. gosp. Franc
Zmazek, iz farovža v slovesnem sprevedu od
preč. gosp. prošta in več duhovnikov iz Ptuja
spremljani v okinčano cerkev pred veliki altar,
kder so bili inštalirani. Potem so nam jih preč.
g. prošt v genljivi besedi predstavili in pripo-
ročili kot novega pastirja ter nam tudi dolž-
nosti do jih razložili, kar si hočemo globoko v
sreih ohraniti. Zatem so novi župnik služili
sv. mešo. Na koru se je pela latinska instru-
mentalna meša in med darovanjem je zapel s
pomočjo vrlih pevcev in njeznih pevkinj g. nad-
učitelj prav lepo slavno pesem. Po cerkveni
svečanosti bil je slovesen spreved v farovž na-
zaj in potem obed, pri katerem so se vršile
razne zdravice in napitnice. Bog nam ohrani
novega župnika zdravega in veselega mnogo,
mnogo let!

Farani urbanski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Tirolski deželni zbor
se posvetuje, kako bi škodo vsled grozne po-

vodnji storjeno popravljali; škoda je vcenjena
na 21 milijonov goldinarjev. — Razpostavljenje
novo naše armade po cesarstvu bode kmalu do-
gnano. Generali Kuhn, Filipovič, Appel, Edels-
heim itd. postanejo višji poveljniki posameznim
vojniškim oddelkom (korom); da so bili regi-
menti domov prestavljeni, zgodilo se je zato, da
je mogoče vojake hitreje pod puško spraviti in
naravnost na bojišče odposlati. Kmalu bode
telegrafni in železniški regiment osnovan. —
Upravna gruntne davka je dogotovljena,
reklamacije so rešene in svota davkov do leta
1895 določena. Slovenske dežele smejo zado-
voljne biti; čeravno so posebno na Štajer-
skem liberalni vcenitelji čisti dohodek previ-
soko vcenili, so reklamacije, centralna komisija
in vlada precej odbile. Čisti dohodek vseh de-
žel je vcenjen na 165 milijonov, in se vplača
od njih 37½ gruntne davka. Čisti dohodek
na Štajerskem je bil znižan do 10,708.221 fl.
in davek znaša 2,423.750 fl. na Koroškem do-
hodek 2,990.947 fl. davek 678.750 fl. na Kranj-
skem dohodek 2,715.613 fl. in dača 641.250 fl.
Hvala Bogu, da liberalci na konci niso imeli
nosa zraven, drugače bi kmete kar odrli; ka-
kor so jihovi listi uže zdavna prerokovali za-
htevajoč 41 milijonov gruntne dače. — Državni
zbor je sklican 5. decembra t. l. Najprvle hoče
iti malim obrtnikom v mestih, trgih itd. na
pomoč in jih rešiti iz krepljev obrtniške svobode,
kakor je predlanskim moral ljudi rešiti
iz oderuške svobode. Ob enem loti se gosposka
zbornica šolske postave, da privoščijo ljudem
potrebni olajšav pri šolskih bremenih. — Go-
riški grof Koronini hoče neko liberalno osredno
stranko v državnem zboru osnovati, ki obeta
narodom in Cerkvi pravična biti. Bomo uže še
videli, ali bo iz te goriške moke kaj pogač ali
ne! — Kranjci dobijo bržčas večino v deželnem
šolskem svetu, mestni zastop ljubljanski je iz-
volil izvrstnega profesorja Šukljeta; bržčas za-
stopata škofovstvo in učiteljstvo tudi dva na-
rodna moža in potem nemški „Schulverein“
lahko gre spat. — V Ogerskem državnem zboru
so se poslanci pritoževali, zakaj vlada skoraj
vsako ostro besedo tiskano zoper Jude pograbi,
med tem ko se nihče ne gane, če se napada in
grdi krščanska vera.

Vnanje države. Na Nemškem imajo veliko
povodenj, reka Rhein dela strahovito škode.
List nemških konservativcev „Kreuzzeitung“
jasni, kako daleč bi naj segala se vé pruska
Nemčija, namreč od Metza do Orsove in od
Hadersleben do Trsta, to se reče, ona bi imela
skoraj vso Avstrijo pogoltnoti. Ali ne čenčajo
naši prusaki kaj podobnega, posebno kedar so
malo okajeni? — Francoske republike pred-
sednik, stari Grevy, bolega in mu iščejo nas-
lednika; nekateri mislijo na Gambetto, drugim
ugaja general Kampanon. — Na Irskem so pa

več angležkih policajev in sodnikov zaklali. Pravijo, da so tajna društva samih morilcev. — V Afriko na reko Niger poslali so Francozi brodovje, da se polastijo tamošnjih pokrajin, Egipt pa ostane Angležem. Ti so poslali egipčevskih vojakov v Kartum in še dalje, katerim se je posrečilo krivega preroka Mohdija zajeti. To je velika sreča za katoliške misijonarje. — Črnogorci so prisiljeni na boj se pripravljati zoper Arbanase ali Albance pa tudi Turke, ker se ti Kolašina niso zapustili, kakor bi morali vsled Berolinskega dogovora. Bolgari v Rumeliji Turkom dolžni ostajajo davek ter se hočejo z Bolgarijo združiti. — Na Ruskem so dijaki razburjeni, ker se prestrogo zoper nje postopa; in so se uprli v Kazanu in Petrogradu zoper policijo; mnogo jih je sedaj zaprtih. Vendar čudno je tudi, da so več nemških rogoviležev ugrabili, ki so ljudstvo ščuvali v puntanje zoper vlado.

Za poduk in kratek čas.

Spljet.

V petek popoldne 7. februarja odplula je ladja Malta iz luke Gravoške proti Spalati ali Spljetu. Kakor blisk je švigala med otoci Kalomoto in Lopudom, med Šipanjem in Mljetom ali Meledo in polotokom Pelešalem (penisola di Sabbioncello.)

Posebne spomina je vreden otok Mljet. Tukaj stoji samostan Benediktincev, katerim je bil svoje dni opat — Dubrovniški sloviti pisatelj Ignacij Žurkovič, ki je dobro znan po svojih prelepih delih n. p. Uzdas Mandaližene pokornice u 8 pjevanja; Saltjer Slovinski, vrli prevod Davidovih psalmov.

Kot opat benediktinski na otoci Meledi je poslal med učeni svet obširno razpravo, da je Melita, omenjena v apostolskem dejanji, kder se je sveti Pavel na poti v Rim mudil nekoliko časa, da je ta Melita, pravim, obok Mljet ali Meleda v Adrijanskem morji pa ne Malta, južno od Sicilije v srednjem morji se nahajajočo otočič.

Primeri apost. dejanje (27, 27): „Ko je pa štirinajsta noč nastopila in smo se vozili po Adrijanskem morji, jelo se je okolo polnoči mornarjem dozdevati, da se jim bliža neki kraj“ — in ko smo se bili oteli, tedaj smo spoznali, da se otok imenuje Melita“ (28, 1).

Mljet se je pri starih zval Melita bojda zarad izvrstnega medu, ki se je dobival tukaj pri prebivalcih.

Prijetna je prihajala vožnja in vesela, ko se je bližal mrak in so mornarji kakor na naši tako tudi na drugih ladjah užigali raznobarvane svetilnice ter je obešali vrhu visocih jamborov.

Pa tudi po skalnatem obrežji in po strmih, iz morja molečih pečinah so zasvetile ogromne lanterne — ponočni kažipot mornarjem.

Proti desetej uri smo prihiteli do mesta Korčule na otoku istega imena. Kolikor je dopuščal ponočni obris mesta, sklepal bi, da je precej veliko, da je bilo nekda močna trdnjava z močno ogrado, da ima dve, ne mali cerkvi. Ko smo krenili dalje, kazali so mi mornarji na Pelešaci ali Sabiončeli prijazno mestice Orebiči in selo Rozariči.

Iz luke Korčulanske, canale di Curzola razgledalo je oko kakor črno piko tam na levici zgodovinsko znameniti otok Viš ali Liso. Tukaj je l. 1866 popolnoma uničil italijansko brodovje slavní admiral Viljem Tegetthoff, ki je bil l. 1827 rojen v Mariboru in je umrl l. 1871 na Dunaji.

Naš parnik Malta je odslej vedno plaval tik otoka Hvara ali Lesine mimo otočita Ščedra ali Torkule in Klementa, dokler ni ob 4. zjutraj postal pri mestu Lesini, da izbarka staro in naloži novo robo. Od tod smo jo zavili proti severu-izhodu po kanali di Lesina med otokoma Šolto ali Maslinico in Brazo v luko Spalatsko. Čuden in zanimljiv je res Dalmatinski svet. Ti otoki in polotoki adrijanskega morja, ki se razprostirajo tik Dalmatinskega obrežja, so kakor svitla verižica, iz dragocenih biserov spletena, katero je vrgel mogočni vstvarnik tje črez ponosno Adrijo. Zal, da mi je zapirala ponočna vožnja prosti pogled na te prelepe morske svetilnice. Ob osmih zjutraj je priveslala Malta pred davnoslavno mesto Spljet ali Spalato. Parnik je ostal na morji in le na majhnih ladjicah se je lahko prepeljal na suho, kdor je hotel ogledati stari Spljet. V dveh urah sem prehodil vse večje ulice in obiskal vse večje cerkve.

(Konec prih.)

Smešnica 48. Vneko krčmo pride gost ter zahteva vrček pive, ola ali „pira“ in golaž. Ol je dober, ali v golaži najde košček cunje (cote). Hitro jo natakne na vilice, jezno pokliče krčmarja, pokaže cunju in reče: Krčmar, kaj ste mi to prinesli? Krčmar pa prav hladno odgovori: I no, cunja je, cunja, vsaj vendar ne bote zahtevali, da Vam morebiti za Vaših borih deset krajcerjev celo suknjo prinesem.

Stavešinčar.

Razne stvari.

(Gospodarstveno prilogo) je kmetijska družba štajerska brez našega vedenja in dovoljenja uže dvakrat dala ponatistnoti celjskemu „Prijetelu“. Zaradi tega pride do tožbe in Slovenci utegnemo v „Gospodarji“ prilogo zgubiti; kajti „Prijetelu“ ne bodemo rabotali in „Prijetel“ sploh nima slovenskih naročnikov, ampak nekaj nemškutarjev in zvečinoma